

Pécsi Tudományegyetem

Zöld Egyetem Program

Fenntarthatósági jelentés

2021

Tartalom

1. Misszió	2
2. Egyetemünkről	3
3. Eredmények	6
3.1. Környezeti felelősségvállalás eredményei	6
3.2. Társadalmi felelősségvállalás eredményei	14
3.3. Gazdasági felelősségvállalás eredményei	19
4. Összegzés	20
5. Forrás	21

A Pécsi Tudományegyetem Kancellária a Zöld Egyetem Program keretén belül adja ki a “Fenntarthatósági Jelentés 2021” című jelentést.

Ábrák és fotók forrása:

<http://greenmetric.ui.ac.id>

<http://zoldegyetem.pte.hu>

<https://univpecs.com/>

Programkoordinátor: Kulcsár Tünde

Szakmai közreműködő: Dr. Radvánszky Bertalan, Dr. Glied Viktor

Szakmai vezető: Siptár Dávid, Kovács Zoltán

1. Misszió

A Pécsi Tudományegyetem (PTE) 2016-ban indította el a Zöld Egyetem Programot. A program missziója, hogy minden, a fenntarthatóságra, a fenntartható gazdálkodásra irányuló jó gyakorlatot, újítást, kezdeményezést, helyi szakpolitikát támogasson, valamint a tudomány és az oktatás segítségével formálja, valamint erősítse az ökológiai tudatosságot. A szerteágazó program alapot biztosít az egyetem fenntarthatósági stratégiájának megvalósításához és szükség esetén korrigálásához a gyorsan változó, kihívásokkal teli világban.

Kontakt: Kulcsár Tünde
PTE Zöld Egyetem Program
Programkoordinátor
zoldegyetem@pte.hu

2. Egyetemünkről

Pécs barátságos, emberléptékű és vonzó város – amely nem csupán vendégül látja, hanem otthonául is szolgál az egyetemi polgároknak és családjuknak. Az egyetem Pécs meghatározó intézménye, amihez a hallgatókon kívül csaknem valamennyi pécsi szorosan kötődik. A nagyszámú, soknemzetiségű külföldi hallgatói jelenlét és a mediterrán hangulat kellemes, nyüzsgő és élettel teli egyetemvárossá teszi Pécsét.

A Pécsi Tudományegyetem 22.000 fős hallgatói létszámával, 1700 oktatójával és kutatójával, 10 karával Magyarország egyik legnagyobb felsőoktatási intézménye és a dél-dunántúli régió tudásközpontja. Gyökerei 1367-re nyúlnak vissza. A PTE klasszikus értékeket képvisel, miközben a jelen és a jövő idők kihívásait is sikeresen adaptálja. Az oktatási területek széles skáláját lefedve messze túlmutat Pécs városán. A PTE önálló kart működtet Szekszárdon, és jelentős képzési programokat szervez Kaposváron, Szombathelyen és Zalaegerszegen, sőt, a Szerbiában található Zomborban egyaránt (Ábra 1.).

Ábra 1. PTE kampuszok és Pécs elhelyezkedése

2021-ben a független szakemberekből álló Superbrands Magyarország Szakértői Bizottsága a Pécsi Tudományegyetemet érdemesnek találta a Superbrands 2021 védjegy viselésére (Ábra 2.). A Superbrands olyan magas minőséget szimbolizáló védjegy, amelynek keretében a legkiválóbb fogyasztói és üzleti márkák részesülnek díjazásban [1].

Ábra 2. Pécsi Tudományegyetem Superbrands 2021. elismerés

A PTE által nyújtott, közel 300 képzési program a tudomány és a művészet szinte minden területét lefedi. A karok különböző profiljainak köszönhetően az egyetem tudományos tevékenysége kiemelkedően kiterjedt, többretegű és sokszínű. Ezek között megtalálhatók az orvostudomány, az élettudomány, a természettudomány, a humán- és társadalomtudomány, valamint a képzőművészet, az iparművészet és a zene. Az egyetemi karokon 21 doktori iskola működik, melyek a tudomány és a művészetek széles spektrumát ölelik fel. A Pécsi Tudományegyetem fontos szerepet tulajdonít a tehetséggondozásnak. A szakkollégiumok és tudományos diákkörök célja a diákok tudományos munkájának támogatása.

Az egyetem hírnevét és népszerűségét növelik a jelentős számú külföldi hallgatót vonzó idegen nyelvű képzések, nyári egyetemek, a különböző ösztöndíjprogramok, valamint a tehetséggondozó műhelyek. A PTE minden tudományterületen magas színvonalú idegennyelvű képzést nyújt, melynek nemzetközi elismertségét jól jelzi, hogy már 114 ország diákjai tanulnak Pécsen.

A Pécsi Tudományegyetem az elsők között csatlakozott az Európai Egyetemek Szövetsége (EDUC) kezdeményezéséhez, így már 2019 óta dolgozik az EDUC Szövetségben az európai felsőoktatás megreformálásáért. A PTE 392 egyetemközi megállapodással rendelkezik 30 európai országban. Ezek a partnerségek lehetővé teszik különböző ösztöndíjprogramokon keresztül évente többszáz európai diák fogadását és PTE-s hallgatók, valamint oktatók kiutazását a partneregyetemekhez.

A PTE számos partneri együttműködést alakított ki Európában és Európán kívül is, Észak-Amerikától Ausztráliáig. Ezek a kooperációk a hallgatói és oktatói csereprogramok mellett ösztöndíjakat, közös képzéseket, kettős diplomaprogramokat is magukban foglalnak [2].

A Pécsi Tudományegyetem Magyarország egyik legjelentősebb kutatóegyeteme, hatalmas szakmai kutatói bázissal. A Szentágotthai János Kutatóközpont a természettudományi és orvostudományi kutatás számos területének ad otthont. A Magyar Tudományos Akadémia (MTA) Elnöksége a Pécsi Tudományegyetem Szentágotthai János Kutatóközpont részére kiemelkedően magas színvonalú tudományos munkája elismeréseként a Magyar Tudományos Akadémia által Kiválónak Elismert Kutatóhely – rövidebben MTA Kiváló Kutatóhely – minősítést adományozta [3].

A Pécsi Tudományegyetem Klinikai Központja Magyarország egyik legnagyobb egészségügyi intézménye. Hármasként tevékenysége a gyógyítást, az oktatást és a tudományos kutatást öleli fel. Az intézmény 29 betegellátó egységével közel 3000 munkatársával több évtizede nyújt egészségügyi ellátást az egész régió lakossága számára, emellett aktív részese az orvostanhallgatók és az egészségügyi szakemberek gyakorlati oktatásának. A klinika szoros együttműködésben dolgozik az Általános Orvostudományi Karral és az Egészségtudományi Karral egyaránt, a magas színvonalú tudást ötvözi a modern egészségügyi módszerekkel [4].

A PTE Klinikai Központja Családbarát Kórházi Innovációs díjat kapott, mert a koronavírus-járvány ideje alatt arra törekedett, hogy a dolgozók mentális, fizikai, szociális jólétét javítsa [5].

A Pécsi Tudományegyetem 2021 óta új felsőoktatási modell szerint, alapítványi fenntartásban működik. Az alapítvány oktatást, tehetséggondozást, kutatást és egyéb közszolgáltatásokat nyújt. Az állam stratégiai partnerként hosszú távú finanszírozási garanciákat nyújt annak biztosítására, hogy ezeket a közfeladatokat korszerűen hajtsa végre a PTE [6].

A fejlesztésekhez segítséget nyújt a Modern Városok Program (MVP) is, melynek keretein belül látványos fejlesztések zajlanak a PTE-n. A projekt támogatja nem csupán új épületek építését és a már meglévők rekonstrukcióját, hanem ezekkel párhuzamosan a humán-erőforrás képzését is [7].

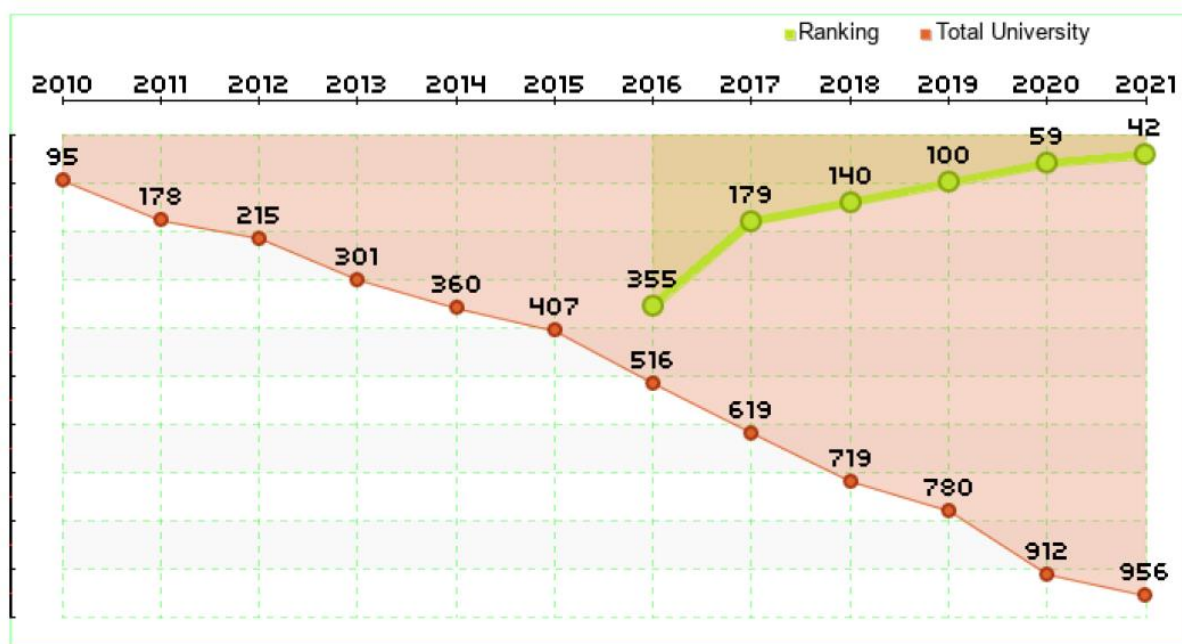
A PTE tevékenységéhez kapcsolódó oktatási és egészségügyi szolgáltatások jelentős hatást gyakorolnak a környezetre. A hatások mértékének mérséklése és a környezeti változásokhoz való alkalmazkodása érdekében a Pécsi Tudományegyetem fókuszáltan törekszik az oktatási és egészségügyi szolgáltatások fenntarthatóságának a megteremtésére, illetve a fenntartható üzemeltetés biztosítására. Az egyetemi törekvések egyik fontos mérőszáma a UI GreenMetric World University Rankings. Az ebben elért eredmények és a jelenleg folyó egyetemi infrastrukturális fejlesztések a PTE-nek lehetőséget biztosítanak arra, hogy a fenntarthatóságot ne csak a működésében és az egyetemhez kapcsolódó szolgáltatásokban valósítsa meg, hanem az egyetemhez köthető belső és külső természeti, társadalmi és gazdasági környezetben. Ebben fontos szerepet játszik az is, hogy egyre több külföldi hallgatót vonnak be a fenntarthatósági oktatásba és a közös projektekbe.

3. Eredmények

3.1. Környezeti felelősségvállalás eredményei

A PTE a pandémiás időszak ellenére, a lehetőségekhez mérten, a környezetvédelem és a fenntarthatóság területén jelentős hazai és nemzetközi sikereket ért el. A PTE helyi és regionális szintű mérséklési, alkalmazkodási és szemléletformálási törekvéseinek sikerességén túl, az elért eredmények magas társadalmi elfogadottságnak örvendenek. A PTE elnyerte az Innovációs és Technológiai Minisztérium (ITM) által meghirdetett „Kerékpárosbarát Település és a Kerékpárosbarát Munkahely” című pályázat, közintézmény kategóriájában a Kerékpárosbarát munkahely címet. A PTE hulladékgazdálkodás mérséklési akcióként, a Passzold vissza Tesó őszi mobil telefongyűjtési eseményében részt vett. A regionális szintre kiterjedő iskolai kampányával az egyetem Kommunikációs Különdíjban részesült. Az Európai Hulladékcsökkentési Hét keretében a PTE által megszervezett akciósorozatot az ITM, az Oktatási intézmények kategóriában másodjára is a legkiemelkedőbb törekvésnek minősítette.

A PTE 2021-ben hatodik alkalommal mérettette meg magát a „UI GreenMetric World University Rankings” nemzetközi programban és a világ „zöld egyetemeinek” élmezőnyébe került, ugyanis a 42. helyen végzett [8]. Ezzel első helyen van Magyarországon és előkelő helyezést ért el Közép-Európában is. A felsőoktatásban betöltött példamutató szerepe tovább kötelezi a PTE-t, hogy folytassa és hirdesse az eredményeit, valamint legyen közreműködője a magyarországi egyetemek fenntarthatósági törekvéseinek. (Ábra 3).

Ábra 3. PTE pozíciója a „UI GreenMetric World University Rankings” rangsorban

Komoly erőfeszítések történtek az eredmény érdekében, mint a PET-mentes Egyetem koncepció megvalósítása, a megújuló energiaforrások, az elektromos autó flotta, valamint a smart building arányának növelése, a szelektív hulladékgyűjtés kiterjesztése és a víztakarékos megoldások alkalmazása. Emellett emelkedett a fenntarthatósággal foglalkozó kurzusok, illetve kutatások száma és továbbra is nagy hangsúlyt kap az egyéni és közösségi szemléletformálás.

A Pécsi Tudományegyetem megalapozta a nemzeti és a nemzetközi hálózatosodás folyamatát. A PTE nemzeti koordinátor szerepet tölt be az UI GreenMetric World University Rankings Network-ben.

A Zöld Egyetem Program az International Visegrad Fund által támogatott V4 Green Universities (V4GU) projekt koordinátoraként célul tűzte ki, hogy szorosabb nemzetközi együttműködést alakít ki a visegrádi és más szomszédos államok projektben résztvevő egyetemei között, klímavédelmi programjaik kidolgozása és megvalósítása terén. A közös rangsorolásban lévő egyetemek együttműködésének a célja a tudásmegosztás és a közös erőfeszítések megvalósítása Közép-Európában, a UI GreenMetric World University Rankings hálózatán keresztül az éghajlatváltozás elleni küzdelemben. A PTE sikeresen bonyolította le a V4 Green Universities közös szemléletformálási videokampányát, amelynek a fő üzenete a következő volt: „mit tennének másként a PTE-n a környezettudatosabb, energiatakarékosabb, egészségesebb életmód kialakítása érdekében”. 2021-ben a PTE már negyedik alkalommal Green Workshop-ot szervezett, ahol 12 magyarországi egyetem 33 képviselője vett részt és lehetőség nyílt a fenntarthatóság területén végzett jó gyakorlatok megosztására, közös akciók szervezésének feltérképezésére [9].

A PTE brand építésének céljából a Pécsi Tudományegyetem részt vett a Planet Budapest 2021. Nemzetközi Fenntarthatósági Expó és Világtalálkozón (Kép 1.). A résztvevők nem csupán a PTE klíma- és környezetvédelmi, fenntarthatóságot célzó kezdeményezéseit, hanem magát az intézményt, és a várost is megismerhették. A bemutatkozás másik célja az volt, hogy a Zöld Egyetem Program ernyője alatt, a PTE beiskolázási portfóliójának színesítéseként bemutatásra kerüljön az érdeklődők számára, hogy miért jó a PTE-n tanulni, milyen kutatási területek vannak, melyek a diákok karrierépítésének szempontjából felmerülhetnek, s a cégek számára is értéket képviselnek [10].

Kép 1.: PTE a Planet Budapest 2021. Nemzetközi Fenntarthatósági Expó és Világtalálkozón

A magyarországi egyetemek képviselői igényüket fejezték ki egy olyan közös platform létrehozására, ahol rendszeresen lehetőség nyílik a fenntarthatóság területén végzett jó gyakorlatok megosztására, közös akciók szervezésére, valamint szorosabb együttműködés kialakítására. A Pécsi Tudományegyetem az említett előzmények alapján kereste fel a fenntartható fejlődés iránt elkötelezett magyar egyetemeket, hogy közösen tegyenek lépéseket az ENSZ 17 Fenntartható Fejlődési Céljának megvalósítása, valamint ehhez kapcsolódóan Együttműködési Keretmegállapodás aláírása érdekében. A PTE kezdeményezés a Magyar Egyetemek Fenntarthatósági Platformjának létrehozását célozza, mely további teret és lehetőséget adhat a közös gondolkodásnak, a jó gyakorlatok koordinált megosztásának.

A PTE támogatja azon technológiák, szolgáltatások és fogyasztói szokások ösztönzését, amelyek a természeti erőforrások igénybevételének mérséklésére törekszenek, megvalósítva a dekarbonizációs célokat. A „Lungs of the City” projekt, a Pécsi Tudományegyetem pályázati versenymunkája a Solar Decathlon Europe 2021 nemzetközi egyetemi innovációs házépítő világversenyen, melynek célja a környezet-pozitív városi élettér megteremtése. A PTE-s megújuló energiahordozókra alapozva alig több mint 14 nap alatt építette meg a fenntarthatóságot demonstráló mintaotthonát (Kép 2.). A pécsiek projektje túlmutat az építészeti aspektuson, a plusz energiás ház, ami emisszióját tekintve nullás vagy negatív, az ökológiai fenntarthatóság és a környezetpozitív építészet mellett a társadalmi felelősségvállalásra is jelentős hangsúlyt fektet [11].

Kép 2. : „Lungs of the City” – Solar Decathlon 2021

A környezeti terhelés csökkentése érdekében az egyetem csökkenteni kívánja a karbon lábnyomát, szem előtt tartva a természeti- és az egyetemi érdekeket. Az egyetem tudatosan fogalmazta meg a közelmúltban a mérséklési törekvéseit, amelyek összhangban vannak a nemzeti „Második Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia” dekarbonizációs céljaival [12]. Az egyetem dekarbonizációs útitervének első sarkalatos pontja a fosszilis energiahordozók kiváltása megújuló energiahordozókkal. A PTE-n használt összenergia forrásainál a megújuló energiahordozók aránya 2016 óta folyamatosan növekszik. Az egyetem által felhasznált teljes energia mennyiségének több mint 50%-a megújuló energiaforrásból származik. A megújuló energiaforrások közül a legnagyobb részaránya a biomasszának van, amely a biomasszán alapuló távfűtésre történő átállásnak köszönhető. A biomasszát követi a geotermális- és a napenergia. Magyarország 2050-re tűzte ki a teljes klímasemlegességét, ezért komoly energia- és klímapolitikai döntéseket kellett meghozni. Ennek része az a 304 milliárd forintos projekt, amely 2022-ben indult a Pécsi Tudományegyetemen tíz konzorciumi partnerrel. Ez a Megújuló Energiák Nemzeti Laboratórium, mely a hidrogén technológiákra és a szén-dioxid hasznosítására fókuszáló kutatásokat végez [13].

Egész Magyarországon óriási gondokat okoz az aszály. A Pécsi Tudományegyetem kutatóinak részvételével 2021-ben újtárra indítottak egy Citizen Science hálózatot, és fejlesztettek ki a DRYRivERS okostelefonos alkalmazást, amellyel a lakosság segítségét kéri az adatgyűjtésben a kisvízfolyásaink védelme érdekében (Kép 3.).

Kép 3.: DRYRivERS okostelefonos alkalmazás

Az egyetem gépkocsi flottájának üzemeltetésénél is sikerült a fosszilis energiahordozók arányát csökkenteni, az elektromos gépkocsik számának növelésével. Az elsősorban Pécssett üzemeltetett gépjárműpark az intézmény telephelyei közötti áru- és személyforgalomban kiemelt szerepet játszik, jelentősen mérsékelve a PTE közlekedésből fakadó szén-dioxid kibocsátását.

A PTE telephelyeken évről évre növekszik a kerékpártárolók száma, melyek kihasználtsága a városi kerékpárhálózat bővülésével és a kampuszok összekötésével párhuzamosan folyamatosan javul.

Az egyetem dekarbonizációs útitervének második pontja az energiahatékonyság és az energiatakarékosság növelése. Ennek keretében számos egyetemi épület energetikai felújítására került sor. A Pécsi Tudományegyetem a magyar egyetemek közül elsőként csatlakozott a Virtuális Erőmű Programhoz (VEP), amelyet az Európai Unió által a három legjobb fenntartható fejlődési témájú energiahatékonysági program egyikének nyilvánított és alapító tagként létrehozta a Baranyai Virtuális Erőmű Programot (BAVEP), melynek célja, hogy hozzájáruljon a regionális egyetértés kialakulásához a fenntarthatóságról, bátorítsa az egyes személyeket, családokat, üzleti vállalkozásokat, civil szerveződések, hogy olyan értékeket kövessenek a mindennapos döntéseikben és olyan kezdeményezéseket támogassanak, amelyek hosszú távon biztosítják a fenntartható régió elérését. A BAVEP kapcsán a Pécsi Tudományegyetem 2021-ben ismét átvehette az Energiahatékony Mentorszervezet Díjat. A BAVEP mentori szerepkör kibővült újabb két területtel: a hulladékgazdálkodás területén a Virtuális Hulladéklerakó Program és az egészségmegőrzés témakörben a Virtuális Egészségközpont mentorszervezetként történő működtetésére. A BAVEP-együttműködés eredményeképpen nagyot lépett előre a fenntartható fejlődés és a klímavédelem ügye Pécssett.

Az Európai Bizottság 2022-ben Pécs városát is beválasztotta a klímasemlegesség elérése érdekében indított küldetésébe, amelyben 100 európai város vesz részt (TOP 100 város: Pécs klímasemlegessé válás útján) [14], ezért a városnak és az egyetemnek is elemi érdeke az együttműködés annak érdekében, hogy a város életében fontos szerepet betöltő egyetem kísérleti és innovációs központtá váljon.

Az egyetemi zöld fejlesztések láthatóságát segítette, hogy az ÖKOVÁROS hét keretében kiállítottak egy terepasztalt, amely a Pécsi Tudományegyetem és Pécs „zöld” infrastruktúráját és fejlesztéseit mutatja be, kiterjesztett valóság segítségével (Kép 4.). A látogatók okostelefonokon használható applikáció és QR kódok segítségével tekinthették meg a virtuális tartalmat [15].

Kép 4.: Green AURA projekt – Ökováros Hét

Az egyetem a hulladékgazdálkodása terén is erőfeszítéseket tesz, az egyetemen keletkezett hulladék mennyiségének csökkentése céljából. Három éve megszüntette a területén a PET-palackos italok beszerzését, forgalmazását és hálózati vízádagolók, valamint víztöltő állomások kerültek kihelyezésre az egyetemi telephelyeken. Kiemelten fontos cél a kommunális hulladék arányának csökkentése, illetve az újrahasznosítható hulladék minél nagyobb mértékű leválogatása, amelyet az összes telephelyen megvalósított szelektív hulladékgyűjtés szolgál. Új szelektív hulladékgyűjtési rend bevezetése van folyamatban, új egységes arculat kialakítása mentén, amely az intézményi hulladékgazdálkodási szakpolitika szerves része.

A pandémia ideje alatt felerősödött, és azóta tovább fokozódott a papírintes adminisztráció iránti igény, melyre innovatív válaszokat adott az egyetem. Hatalmas energiákat mozgósított annak érdekében, hogy a digitális, illetve a hibrid oktatás és vizsgáztatás, a home office rendszer bevezetésre kerüljön és gördülékeny módon működjön. Az intézmény a kitűzött célok elérése érdekében a korábban betervezett konferenciák, fesztiválok, kurzusok, akciók, programok kivitelezését online eseményekre átállással valósította meg. Ennek támogatására Digitális Oktatás- és Tanulástámogató Központ jött létre, amely segíti a digitális átállást.

A PTE dekarbonizációs eredményeinek fokozása érdekében az egyetem környezetében növeli a szén-dioxid természetes nyelőinek a kapacitását. Az infrastrukturális fejlesztéseknél a lehetőségekhez mérten fontos szempont a „zöldítés”, így az Általános Orvostudományi Kar új elméleti tömbjének megépítése során megújult a 10.000 m² belső park, növelve az urbánus térben a szén-dioxid elnyelésének a mértékét (Kép 5.).

Kép 5.: PTE ÁOK park

A felsőoktatásban egyre inkább fókuszba kerül a fenntarthatósági témák kurzusokba integrálása. Mindez számos kar képzéseiben megjelenik, a PTE minden karán találunk olyan képzéseket, ahol a fenntarthatóság horizontális témái megjelennek. A teljesség igénye nélkül ide sorolható az intelligens környezettechnológiák, a 3D technológia, a megújuló energia, a klímatudatos építészet témájú tantárgyak, a körkörös gazdaság, illetve fenntartható anyag- és energiagazdálkodás témakörei.

A Pécsi Tudományegyetem a kutatás az egészség- és orvostudományok, élő- és élettelen természettudományok, humán tudományágak, társadalomtudomány és művészetek területén különösen aktív, azonban egyre nagyobb hangsúly helyeződik a fenntarthatósághoz kapcsolódó kutatásokra. Pár kiemelt fontosságú kutatási téma: gyökérszén-dioxid szennyvíztisztító rendszer; extenzív zöldtető; csapadékvíz-visszatartás; épület-energetikai és akusztikus komfort szempontok vizsgálata; települési szilárd hulladékból másodlagos tüzelőanyag előállítási eljárás; időjárásfüggő megújuló villamos energia tárolására alkalmas hidrogénteknológiák, tüzelőanyag-cellás berendezések fejlesztése; vízpolitika és vízdiplomácia, illetve különböző orvostudománnyal és gyógyszerészettel összefüggő kutatások.

3.2. Társadalmi felelősségvállalás eredményei

Az elért környezetvédelmi és fenntarthatósági sikerek társadalmi elfogadottságát igazolja, hogy a Zöld Egyetem Program egyre nagyobb szerepet kap az egyetem üzemeltetésében és a PTE brand további fejlesztésében. A PTE Zöld Egyetem Program célja, hogy az elért eredményeket megőrizze és újakat megvalósítson. Az eredmények csak akkor sikeresek, ha az egyetemi polgárok lehetőségként élik meg az alkalmazkodási törekvési folyamatokat. A PTE-nek most jelentősen felértékelődött a szemléletformáló szerepe.

A PTE Zöld Egyetem Program katalizátora a fenntartható fejlődési célok megvalósítását célzó zöld innovációknak. A „zöld gondolat” horizontálisan jelen van az élet szinte minden területén, ezért fontos azon szinergiák kiaknázása, melyek az egymást kiegészítő, támogató programokon keresztül erősítik, formálják az egyén gondolkodását, s szinte tudat alatt teszik a hétköznapi részévé a „zöld cselekvést”.

De mit is jelent számunkra a zöld gondolat? A környezet tudatos óvása, az ember által okozott környezetterhelés csökkentése hozzájárul az életminőség javításához, az emberek jól-létéhez. A környezettudatosság, a környezettudatos életvitel részben az egyén belső készletén, motivációján alapuló döntés, részben pedig cselekvéssé formált magatartásforma. Amíg az egyén oldaláról a tudatos döntés nyitottságot és felelősségérzetet feltételez, addig a döntéshozók részéről a nyitottság mellett az akarat jelenti a legfontosabb tényezőt. A környezettudatosság cselekvéssé formálása számos elemtől függ, de alapvetően az alternatíva nyújtását és a lehetőség biztosítását jelenti, hogy az egyetem dolgozói, oktatói és hallgatói számára legyen lehetőség a természet/környezet iránt érzett felelősséggel cselekedni, megteremtve az esélyt a környezetbarát(abb) életvitelre. Ennek része a környezettudatosság következetes érvényesítése a közlekedés, az energiahasználat, a hulladékgazdálkodás, a vízhasználat, a természet és ember viszonya, az egyetemi campusok környezete, az üzemeltetés, karbantartás és tisztaság, a tudatos vásárlás és a fenntartható fogyasztás, az alternatív étkezési lehetőségek, az oktatás és az adminisztrációs környezeti terhelés vonatkozásában. A környezettudatosság kialakításának, fejlesztésének egyik legfontosabb eleme a gondolkodási sémák, a nézőpontok, attitűdök, magatartások megváltoztatása, az egyéni és csoport beállítódások formálása, fogékonyság és érzékenység a környezeti problémák észlelésére, a környezeti szempontok érvényesítésére. A környezettudatosság olyan morális meggyőződés, amely képessé teszi az emberek ismereteinek bővítését, továbbá képes a szemléletmódot cselekvéssé formálni.

A Pécsi Tudományegyetem a fenntartható működés megteremtése céljából fontosnak tartja a társadalmi felelősségvállalást az eddig elért környezetvédelmi eredmények társadalmi elfogadottságának növekedése céljából. A PTE társadalmi felelősségvállalása az egyetem polgárai felé és az egyetemen kívüli, a városi lakosság irányába terjed. Az „Év Felelős Foglalkoztatója 2019” díjon túl az egyetem 2020-ban nemcsak elnyerte újra a „Családbarát Munkahely” címet, hanem kiérdemelte a „Fogyatékoságbarát munkahely 2020” cím viselésére történő jogosultságot. Az egyetem kiemelt célja, hogy teret adjon a nemzetközi kapcsolatok bővítésének, valamint a nők és hátrányos helyzetben lévők tudományos előremenetelésének.

A PTE minden oktatási és egyéb gyakorlati módot kihasználva végzi a hallgatók, a munkatársak és a lakosság iránti felelősségvállalását. A PTE oktatói és munkatársai minden korosztály számára tartanak előadást, oktatást és végeznek szemléletformálást. Kicsiknek és idősebbeknek egyaránt, annak érdekében, hogy közelebb hozza és közérthetőbbé tegye a tudományt mindenki

számára. 2021-től kezdődően az egyetem több kara szemléletformálási tudományos-ismeretterjesztő kurzusokat indított az egész egyetemi polgárság számára, melyet bárki felvehet az egyetemen. Ezáltal igyekszünk elvinni a zöld gondolatot minél több ember számára.

A Demola szintén hozzájárult a környezettudatos életvitel növeléséhez. Ez egy innovációs platform, amely összeköti a vállalkozásokat és a diákokat. A nemzetközi hálózathoz 2019-ben csatlakozott a PTE. A GreenIdea kihívás PTE-s projektcsapata kulturális és tudományos hátterét tekintve nagyon sokszínű volt. A diákok a Demola kapcsán megtanulták, hogyan legyenek hatékonyabbak, szervezettebbek és kreatívabbak a mindennapok során és a munkájukban.

A Zöld Egyetem Program keretén belül az egyetem számos szemléletformálási akciót kezdeményezett a különböző ágazatokban, mint pl. az energia felhasználási, a közlekedési, a hulladékgazdálkodási, és vízgazdálkodási szektorban. Az akciók (kerékpáros közlekedés népszerűsítése, szemétszedési akció, öltözz zöldbe akció, használatolaj-gyűjtő akció, mobiltelefon-gyűjtő kampány) részben egyetemi kezdeményezések, illetve nemzeti és globális akciókhoz kapcsolódnak (Kép mix). A legnagyobb és legjelentősebb egyetemi szemléletformálási programokat mint csomagolásmentes vásárlás, tudatos vásárlás, dohányzásmentes élet, egészséges, vegetáriánus, vegán étkezés, kvíz és társasjáték események, és azok eredményeit a Zöld Egyetem Program honlapja, Facebook és Instagram oldala tartalmazza [16].

EURÓPAI MOBILITÁSI HÉT
 SZEPTEMBER 16-22.
 Maradj egészséges, közlekedj fenntarthatóan!

NYEREMÉNYEK egy héten át **JÁTÉK**

ÖKOCACHING KERÉKPÁRRAL 09.16-22.

FONTOS A VÉLEMÉNYED online kérdőív 09.16-22.

KERÉKPÁROS REGGELI 09.16. és 09.22.

KERÉKPÁR GRAVIROZÁS 09.16. és 09.22.

KERÉKPÁROS BIZTONSÁGI PÁLYÁK 09.22.

Autómentes Pécs
 további info:

Kép mix: PTE Zöld Egyetem Program akciók – pillanatképek

3.3. Gazdasági felelősségvállalás eredményei

A Pécsi Tudományegyetem újraértelmezett tudásközpont szerepét szeretné betölteni. A tudományos kutatásnak természetes velejárója az újítás és az innováció. A Pécsi Tudományegyetem kutatóegyetemi pozíciója erősítése mellett célul tűzte ki, hogy a tágabb régió meghatározó innovációs centrumává váljon. Ennek érdekében törekszik kiterjeszteni nemzetközi és hazai kapcsolatrendszerét nemcsak a tudományos intézetek és partner egyetemek, hanem a gazdasági élet minél több szereplőjére is.

A Pécsi Tudományegyetem a Green AURA elnevezésű, Interreg VA Magyarország – Horvátország Együttműködési Program által támogatott pályázat koordinátoraként vállalta, hogy Pécs MJV és a PTE klímavédelemhez köthető fejlesztéseit és kutatási területeit egy kiterjesztett valósággal támogatott kiállítási installációval mutatja be a PTE hallgatói és alkalmazottai, Pécs lakossága, valamint további látogatók számára. A kiállítás tartalmának kialakítása során a helyi közmű szolgáltatók is bevonásra kerültek.

A Cleantech and Green Economy Research and Innovation Center szervezetfejlesztési projekt legfőbb célkitűzése, hogy a Pécsi Tudományegyetem műszaki, természettudományi, üzlet- és gazdaságfejlesztési tématerületeken felhalmozódott kutatási és fejlesztési kapacitására alapozva létrehozson egy stratégiai jelentőségű, Magyarország versenyképességét növelő, hosszú távú és fenntartható vállalati-felsőoktatási együttműködések támogatását intézményesítő, karok közötti, interdiszciplináris, önálló szervezeti egységet. Cél, hogy egy kompetencia központ keretein belül piaci megalapozottságú kutató-fejlesztő és innovációs kapacitás létesüljön a Pécsi Tudományegyetemen, hidrogéngazdaság, építési és technológiai hulladékok újrahasznosítása, alternatív nyersanyagok és termékek fejlesztése, valamint gépipar 4.0 / környezet szempontú tervezés és gépgyártás-technológia fejlesztés témakörökben.

Célkitűzés az innovációs kultúra fejlesztése az egyetemen. A Pécsi Tudományegyetem már évekkel ezelőtt felismerte, hogy az egyetemi tudásvagyon megóvása és hasznosítása – az oktatás és kutatás mellett – fontos feladata egy tudományegyetemnek, ezért már 2005-ben kialakította az ehhez szükséges keretrendszert. Az egyetemközpontú innovációs ökoszisztéma kiépítésére és megerősítésére pályázati forrást nyert. Az innovációs ökoszisztémában az egyetem tölti be a központi katalizátor szerepet, de nélkülözhetetlen részei a város mellett a régió mikro-, kis- és középvállalkozásai, és azok a nagyvállalatok is, amelyek

szerepet tudnak vállalni ebben. Az innovációt segítő transzforszervezetek szintén fontos szereplők, továbbá a PTE együttműködik a régió kamaráival, valamint kockázati tőke-társaságokkal, amelyek biztosíthatják a projektekhez szükséges erőforrást. Célkitűzés az innovációs kultúra fejlesztése az egyetemen. A PTE-n rengeteg kutatócsoport, kutató, PhD-hallgató dolgozik, nekik kell megmutatni, hogyan lehet a tudományos eredményeket összekapcsolni a piaci innovációs világgal. Ennek érdekében képzések, rendezvények, szakmai fórumok szervezése történik, továbbá számos együttműködési megállapodás született a PTE és a gazdasági szereplők, K+F szervezetek között. A Pécsi Tudományegyetemen az innovációs ökoszisztéma építése nem újkeletű, melyben a PTE a hazai felsőoktatási intézmények viszonylatában is élen jár.

4. Összegzés

A PTE a Zöld Egyetem Program során elért eredményeket meg kívánja őrizni és vállalati, helyi, regionális, nemzeti, illetve nemzetközi szinten a sikereket tovább kívánja növelni. Ezen célok eléréséhez elengedhetetlen az egyetem értékeinek megőrzése, a munkaközösségi alapú működés, az infrastrukturális fejlesztés, minden energiaforrás diverzifikációja, a technológiaváltás támogatása és kihasználása, a gazdasággal való szoros együttműködésének mélyítése, a különböző szintű gazdasági és társadalmi szereplők közötti kooperációk katalizálása, működési stabilitás megteremtése, az egyetem hagyományainak megőrzése és a folyamatos proaktivitás.

5. Forrás

- [1] A Pécsi Tudományegyetem Superbrands 2021. elismerése. Elérhető: [Rangos elismerés a PTE-nek - UnivPécs \(univpecs.com\)](#)
- [2] PTE nemzetközi kapcsolatok. Elérhető: <https://pte.hu/hu/egyetemunk/nemzetkozi-kapcsolatok>
- [3] PTE SZKK – MTA Kiváló Kutatóhely minősítés. Elérhető: [MTA Kiváló Kutatóhely minősítést kapott a PTE Szentágotthai János Kutatóközpont \(univpecs.com\)](#)
- [4] PTE Klinikai Központ egészségügyi szolgáltatások. Elérhető: <https://pte.hu/hu/egeszsegugy/egeszsegugyi-szolgalattasok>
- [5] PTE Klinikai Központ – Családbarát Kórházi Innovációs díj. Elérhető: [Családbarát Kórházi Innovációs díj - UnivPécs \(univpecs.com\)](#)
- [6] Modellváltás a PTE-n. Elérhető: <https://pte.hu/hu/modellvaltas/hirek>
- [7] Modern Városok Program. Elérhető: <https://mvp.pte.hu/>
- [8] UI GreenMetric World University Rankings 2021. Elérhető: [Overall Rankings 2021 - UI GreenMetric](#)
- [9] V4 Green Universities (V4GU) 2021. Elérhető: <https://zoldegyetem.pte.hu/en/v4gu>
https://zoldegyetem.pte.hu/hu/hirek/v4gu_videokampany
https://zoldegyetem.pte.hu/hu/hirek/v4_green_universities_local_workshop
- [10] PTE a Planet Budapest Fenntarthatósági Expó és Világtalálkozó 2021. rendezvényen. Elérhető: https://univpecs.com/zold/planet_budapest_es_pte_fenntarthatosagbol_peldat_mutatni
- [11] Lungs of the City project 2021. Solar Decathlon. Elérhető: [Emberközpontú belsőépítészet díjat nyert a PTE MIK csapata a Solar Decathlonon \(univpecs.com\)](#)
<https://www.facebook.com/lungsofthecitypecs/>
- [12] Második Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia (The Second Climate Change Strategy of Hungary), 2018. In: 23/2018. (X. 31.) OGY határozata 2018-2030 közötti időszakra vonatkozó, 2050-ig tartó időszakra kitekintést nyújtó második Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégiáról, Budapest. Elérhető: <https://mkogy.jogtar.hu/jogszabaly?docid=A18H0023.OGY>
- [13] Megújuló Energiák Nemzeti Laboratórium. Elérhető: [Megújuló Energiák Nemzeti Laboratórium | UnivPécs \(univpecs.com\)](#)
- [14] TOP 100 város: Pécs klímasemlegessé válás útján. Elérhető: [„100 város misszió”: 2030-ra Pécs még élhetőbb és szerethetőbb lesz | pecsma.hu](#)
- [15] PTE Green Aura projekt bemutatkozás. Elérhető: [„Zöld megoldások Pécsen” – bemutatkozik a Green Aura projekt az ÖKOVÁROS héten a Pécs Árkádban](#)
- [16] PTE Zöld Egyetem Program platformjai. Elérhető: <https://zoldegyetem.pte.hu>
<https://www.facebook.com/zoldegyetem.pte> <https://www.instagram.com/zoldegyetem/>